IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDOTTEET

NEUVOSTO

Ehdotus Neuvoston päätelmät eurooppalaisen korkea-asteen koulutuksen globaalista ulottuvuudesta

(2014/C 28/03)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

KATSOO SEURAAVAA:

1. Bolognan julistuksella, joka annettiin 19. kesäkuuta 1999, perustettiin hallitustenvälinen prosessi, jonka tarkoituksena on luoda Euroopan unionin voimakkaasti tukema eurooppalainen korkeakoulutusalue (EHEA). Bukarestissa huhtikuussa 2012 kokoontuneet korkea-asteen koulutuksesta vastaavat osallistujamaiden ministerit hyväksyivät *Mobility for Better Learning strategy 2020* -strategian eurooppalaista korkeakoulutusaluetta varten, ja se on erottamaton osa korkea-asteen koulutuksen kansainvälistämispyrkimyksiä ([1]).

2. Kolmansien maiden kansalaisten opiskelua, opiskelijavaihtoa, palkatonta harjoittelua tai vapaaehtoistyötä varten tapahtuvan maahanpääsyn edellytyksistä 13. joulukuuta 2004 annetussa neuvoston direktiivissä 2004/114/EY ([2]) todetaan, että yhteisön koulutusalan tavoitteisiin kuuluu markkinoida koko Eurooppaa merkittävänä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen alan osaamiskeskuksena.

3. Kolmansien maiden kansalaisten erityisestä maahanpääsymenettelystä tieteellistä tutkimusta varten 12. lokakuuta 2005 annetulla neuvoston direktiivillä 2005/71/EY ([3]) on samankaltainen tavoite: tehdä yhteisöstä houkuttelevampi eri puolilta maailmaa tulevien tutkijoiden kannalta ja edistää EU:n asemaa kansainvälisenä tutkimuksen keskuksena.

4. Bolognan prosessiin osallistuvien maiden ministereiden Lontoossa toukokuussa 2007 pidetyssä kokouksessa hyväksymässä kansainvälisessä strategiassa ([4]) korostetaan, että eurooppalaisen korkeakoulutusalueen on oltava avoin ja houkutteleva muiden maanosien kannalta ja että on tehostettava korkeakoulutusyhteistyötä ja -vuoropuhelua Euroopan ulkopuolisten maiden kanssa.

5. Eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisista puitteista 12. toukokuuta 2009 annetuissa neuvoston päätelmissä korostettiin, että korkea-asteen koulutuksen nykyaikaistamiseen tähtäävien jäsenvaltioiden pyrkimysten tukemiseksi olisi pyrittävä tiiviiseen synergiaan Bolognan prosessin kanssa erityisesti laadunvarmistusta, tutkintojen tunnustamista, liikkuvuutta ja avoimuutta edistävien välineiden osalta.

6. Kesäkuussa 2010 vahvistetussa, älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua koskevassa Eurooppa 2020 -strategiassa ([5]) asetettiin nimenomaiseksi tavoitteeksi koulutustason parantaminen erityisesti nostamalla korkea-asteen tai vastaavan tason tutkinnon suorittaneiden nuorten osuus vähintään 40 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä.

7. Korkea-asteen koulutuksen kansainvälistymisestä 11. toukokuuta 2010 annetuissa neuvoston päätelmissä ([6]) korostettiin, että kansainväliset yhteistyöohjelmat ja poliittiset vuoropuhelut kolmansien maiden kanssa korkeakoulutuksen alalla mahdollistavat osaamisen vapaamman liikkuvuuden ja edistävät lisäksi eurooppalaisen korkea-asteen koulutuksen laadun ja kansainvälisen aseman parantamista, tutkimuksen ja innovoinnin kannustamista, liikkuvuuden ja kulttuurienvälisen vuoropuhelun tehostamista sekä kansainvälistä kehitystä EU:n ulkoisen politiikan tavoitteiden mukaisesti.

8. Oppimiseen liittyvää liikkuvuutta koskevasta vertailuarvosta 28. ja 29. marraskuuta 2011 annetuissa neuvoston päätelmissä ([7]) otettiin käyttöön tavoite, jonka mukaan vuoteen 2020 mennessä olisi EU:ssa keskimäärin vähintään 20 prosentilla korkeakoulututkinnon suorittaneista oltava takanaan ulkomailla suoritettu korkea-asteen koulutukseen liittyvä opiskelu- tai harjoittelujakso (työharjoittelujaksot mukaan lukien).

9. Korkea-asteen koulutuksen nykyaikaistamisesta 28. ja 29. marraskuuta 2011 annetuissa neuvoston päätelmissä oltiin tyytyväisiä komission aikomukseen kehittää EU:n

([1]) Bukarestin tiedonanto, 27.4.2012, s. 3.
([2]) EUVL L 375, 23.12.2004, s. 12.
([3]) EUVL L 289, 3.11.2005, s. 15.
([4]) Eurooppalainen korkeakoulualue maailmanlaajuisessa toimintaympäristössä.
([5]) EUCO 13/10.
([6]) EUVL C 135, 26.5.2010, s. 12.
([7]) EUVL C 372, 20.12.2011, s. 31.

kansainvälisen korkeakoulutuksen strategia, jonka tavoitteena on lisätä kansainvälistä tiedotusta ja näkyvyyttä ja yhdessä kumppanien kanssa lujittaa suhteita ja tehostaa voimavarojen luomista korkea-asteen koulutuksen alalla;

JA OTTAEN HUOMIOON:

puheenjohtajavaltion Vilnassa 5. ja 6. syyskuuta 2013 järjestämän konferenssin *Eurooppalainen korkea-asteen koulutus maailmassa*, jossa korostettiin, että jäsenvaltioiden ja korkeakoulujen on kehitettävä kattavia kansainvälistymisstrategioita, joilla

— parannetaan eurooppalaisen korkea-asteen koulutuksen laatua ja kilpailukykyä;

— mennään liikkuvuutta pidemmälle ja otetaan opetussuunnitelmien ja opetus- ja oppimisprosessien rakenteessa ja sisällössä entistä enemmän huomioon globaali ulottuvuus (tätä kutsutaan usein ”kotikansainvälistymiseksi”);

— tavoitetaan suurempi määrä erilaisia opiskelijoita, kun yhdistellään uudet digitaaliset resurssit ja perinteisemmät opetus- ja oppimismuodot samalla korkeaa laatua ylläpitäen;

— vahvistetaan kehitysyhteistyötä strategisten kumppanuuksien ja valmiuksien kehittämisen avulla;

PANEE KIINNOSTUNEENA MERKILLE:

— komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Eurooppalainen korkea-asteen koulutus maailmassa* ([1]); ja

— komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Avoin koulutus: innovatiivisia opetus- ja oppimismahdollisuuksia kaikille uuden teknologian ja avointen oppimisresurssien avulla* ([2]);

TOTEAA SEURAAVAA:

1. Korkea-asteen koulutus on keskeisessä asemassa kansalaisten yhteiskuntaan sitoutumisen, itsensä toteuttamisen ja ilmaisukyvyn kannalta ja merkittävä osatekijä älykkään, kestävän ja osallistavan yhteiskunnan sekä yksilön vaurauden ja talouskasvun edistämisessä. Yksilöiden kansainvälinen liikkuvuus ja globaalin ulottuvuuden sisällyttäminen korkea-asteen koulutusohjelmiin voivat edelleen vauhdittaa tätä kehitystä.

2. Euroopan korkea-asteen koulutusjärjestelmien vahvuus on niiden korkeatasoisessa koulutuksessa ja tutkimuksessa, oppilaitosten moninaisuudessa ja niiden tuessa yhteistyölle silloin, kun se tuo lisäarvoa. Esimerkkejä tästä ovat yhteis- ja kaksoistutkinto-ohjelmat, tohtorikoulut ja -opinnot sekä kansainväliset kumppanuudet.

3. Nykyisessä taloustilanteessa korkea-asteen koulutuksella sekä korkea-asteen ammattikoulutuksella on tärkeä rooli, sillä ne vahvistavat Euroopan tutkimus- ja innovointivalmiuksia ja varmistavat korkeatasoiset inhimilliset resurssit, joita Eurooppa tarvitsee kyetäkseen tarjoamaan työpaikkoja, talouskasvua ja vaurautta.

4. Tutkinnon suorittaneiden osaaminen ei aina vastaa työmarkkinoiden ja yhteiskunnan muuttuvia tarpeita, ja sekä julkiset että yksityiset työnantajat raportoivat työmarkkinoiden vaatimusten ja työntekijöiden taitojen välisestä epäsuhdasta ja vaikeuksista löytää oikeanlaisia työntekijöitä osaamistalouden tarpeisiin vastaamiseksi.

5. EU:n väestön vanhenemisella on tulevina vuosikymmeninä todennäköisesti suuri vaikutus, koska jatkuvasti alhaiset syntyvyysluvut voivat pahentaa eurooppalaisten työnantajien kokemaa osaamisvajetta.

6. Korkeakouluilla on osaamisen ja innovoinnin lähteinä myös sosiaalinen vastuu edistää inhimillistä kehitystä ja yhteistä hyvää niin kansallisella tasolla kuin maailmanlaajuisesti.

KATSOO, ETTÄ:

1. Kansainvälisten opiskelijoiden, tutkijoiden ja muun henkilöstön aktiivinen osallistuminen Euroopan korkeakouluissa, taloudellisen ja organisatorisen tuen antaminen sekä opiskelijoiden että opetushenkilöstön kansainväliselle liikkuvuudelle samoin kuin lisätoimet opetussuunnitelmien kansainvälistämiseksi voivat auttaa opiskelijoita hankkimaan globaalien työmarkkinoiden edellyttämää osaamista.

2. Jäsenvaltiot ja Euroopan korkeakoulut ovat EU:n tuella edistyneet merkittävästi valtioiden rajat ylittävää laadunvarmistusta ja pätevyyksien vastavuoroista tunnustamista koskevien mekanismien kehittämisessä Bolognan prosessin puitteissa, esimerkiksi Enic- ja Naric-verkkojen sekä *Erasmus Mundus*- ja *Tempus*-ohjelmien avulla.

3. Avointen oppimisresurssien (OER), avointen opetusohjelmistojen (OCW) ja verkossa avointen massakurssien (MOOC-kurssit) maailmanlaajuinen tarjonta on kansainvälinen kehityssuunta, jolla voi olla merkittäviä vaikutuksia korkeakoulutusjärjestelmiin ja joka voi avata mahdollisuuksia globaalin rajat ylittävän yhteistyön innovatiivisille muodoille.

KEHOTTAA NÄIN OLLEN JÄSENVALTIOITA TEKEMÄÄN TARPEEN MUKAAN YHTEISTYÖTÄ KORKEAKOULUJEN KANSSA OTTAEN HUOMIOON NÄIDEN ITSENÄISYYDEN JA PITÄEN TAVOITTEENA:

1. Toteuttaa yhteistyössä asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa kokonaisvaltaisia, kansainvälistymiseen tähtääviä strategisia lähestymistapoja, jotka kattavat kolme pääasiallista osa-aluetta:

a) opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuus,

([1]) 12453/13.
([2]) 14116/13 + ADD 1.

b) opetussuunnitelmien ja digitaalisen oppimisen kansainvälistäminen,

c) strateginen yhteistyö, kumppanuudet ja valmiuksien kehittäminen.

2. Edistää opiskelijoiden kaksisuuntaista kansainvälistä liikkuvuutta tutkintoa tai opintosuorituksia varten sekä tarjota mahdollisuuksia henkilöstön liikkuvuuteen Euroopan ja kolmansien maiden välillä muun muassa

i) varmistamalla, että kansainvälistymisstrategioissa on vahvana osatekijänä opiskelijoiden, tutkijoiden ja muun henkilöstön liikkuvuus ja että sen tueksi perustetaan laatujärjestely, johon voi sisältyä muun muassa ohjaus- ja neuvontapalveluja;

ii) perustamalla kolmansien maiden kanssa yhteistä etua palvelevia kaksisuuntaisia liikkuvuusjärjestelyjä, joissa huolehditaan sopivasta tasapainosta fyysisen ja virtuaalisen liikkuvuuden sekä EU:hun suuntautuvan ja EU:sta ulospäin suuntautuvan liikkuvuuden välillä, joihin kuuluu runsaasti eri oppiaineita ja joissa painotetaan tarpeen mukaan aloja, joilla esiintyy osaamisvajetta;

iii) tukemalla kansainvälisesti liikkuvien opiskelijoiden, tutkijoiden ja muun henkilöstön ulkomailla hankkimien opintosuoritusten, tutkintojen, pätevyyksien ja osaamisen tunnustamista kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti;

iv) vahvistamalla keskittymistä oppimistuloksiin sekä johdonmukaisuutta EU:n avoimuusvälineiden, kuten eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmän, tutkintotodistuksen liitteen, eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen, ja laadunvarmistusmenetelmien kanssa; ja

v) nopeuttamalla tutkimusta ja opiskelua varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksiä koskevien direktiivien ehdotetun uudelleenlaadinnan etenemistä.

3. Edistää kotikansainvälistymistä ja digitaalista oppimista, jotta myös EU:n opiskelijoiden valtaenemmistöllä, joka ei osallistu fyysisiin liikkuvuustoimiin, on mahdollisuus kehittää kansainvälisyystaitoja, muun muassa

i) huolehtimalla siitä, että korkea-asteen koulutuksessa on korkealaatuinen palvelujärjestelmä ja opiskelijapalveluja, jotka vastaavat opiskelijoiden tarpeita;

ii) hyödyntämällä tehokkaasti korkeakoulujen henkilöstön kansainvälistä kokemusta ja osaamista ja kannustamalla heitä osallistumaan korkealaatuisten kansainvälisesti suuntautuneiden opetussuunnitelmien kehittämiseen sekä liikkuvuustoimiin osallistumattomien että liikkuvien opiskelijoiden hyväksi;

iii) järjestämällä opiskelijoille, tutkijoille ja muulle henkilöstölle enemmän mahdollisuuksia kielitaidon kehittämiseen etenkin opettamalla isäntämaan kieltä henkilöille, jotka osallistuvat muulla kuin omalla äidinkielellään pidetyille kursseille; näin pyritään saamaan mahdollisimman suuri hyöty Euroopan kielellisestä monimuotoisuudesta sekä opiskelijoiden, tutkijoiden ja muun henkilöstön integroitumisesta isäntämaahansa;

iv) tarjoamalla laajemmat mahdollisuudet yhteistyössä tapahtuvaan kansainväliseen verkko-oppimiseen ja selvittämällä tieto- ja viestintätekniikan ja avoimien oppimisresurssien käyttöä uudenlaisten toteutustapojen kehittämiseksi pyrkien lisäämään saatavuutta, kansainvälistämään opetussuunnitelmia ja helpottamaan uudenlaisten kumppanuuksien luomista.

4. Edistää kumppanuuksien luomista sekä Euroopan sisällä että sen ulkopuolella pyrkien vahvistamaan koulutuksen, tutkimuksen ja innovoinnin institutionaalisia valmiuksia muun muassa

i) tarjoamalla yrittäjyyteen ja innovointiin kannustavia opetussuunnitelmia, jotka myös edistävät siirrettäviä taitoja, sekä luomalla mahdollisuuksia kansainväliseen harjoitteluun tehden läheistä yhteistyötä EU:ssa ja sen ulkopuolella toimivien työnantajien kanssa;

ii) edistämällä keskittymistä kunkin korkeakoulun erityisiin vahvuuksiin ja painopisteisiin, millä varmistetaan julkisten investointien tehokkuus ja vaikuttavuus;

iii) puuttumalla yhteis-, kaksois- ja monitutkinto-ohjelmien kehittämisen ja toteuttamisen tiellä vielä oleviin esteisiin ja parantamalla laadunvarmistukseen ja tutkintojen rajat ylittävään tunnustamiseen sovellettavia säännöksiä;

iv) kannustamalla jäsenvaltioiden kansainvälistymisstrategioiden ja EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan väliseen johdonmukaisuuteen ottamalla huomioon tasapuolisuuden ja kumppanimaan omavastuullisuuden periaatteet sekä korkeakoulujen tarpeet;

v) hyödyntämällä kolmansien maiden korkeakoulujen kanssa tehtävän yhteistyön lähettiläinä toimivien, näistä maista tulevien opiskelijoiden, tutkijoiden ja muun henkilöstön kokemuksia;

vi) rohkaisemalla korkeakouluja laatimaan omia kattavia kansainvälistymisstrategioitaan ottaen huomioon, että luonteeltaan monialainen kansainvälistyminen sivuaa kaikkia yliopistoelämän alueita, kuten tutkimusta, opetusta, johtamista, hallintoa ja palveluja, sekä tukemalla korkeakoulujen pyrkimyksiä.

ON TYYTYVÄINEN KOMISSION AIKOMUKSEEN:

1. Tukea jäsenvaltioiden ja korkeakoulujen pyrkimyksiä noudattaa kattavia strategisia lähestymistapoja kansainvälistymisessä ja käyttää tilaisuuksia kansainväliseen korkeakouluyhteistyöhön *Erasmus+*- ja *Horisontti 2020* -ohjelmien puitteissa muun muassa

i) antamalla *Erasmus+*-ohjelman kautta lisää rahoitustukea kolmansiin maihin tai kolmansista maista EU:hun suuntautuvaan opiskelijoiden ja muun henkilöstön liikkuvuuteen sekä *Horisontti 2020* -ohjelmaan kuuluvien Marie Skłodowska-Curie -toimien kautta tutkijoiden kolmansiin maihin tai kolmansista maista suuntautuvaan liikkuvuuteen;

ii) tukemalla kansainvälisiä korkeakoulujen yhteenliittymiä yhteisten maisterintutkintojen (välineenä *Erasmus+*) ja tohtorintutkintojen (välineenä Marie Skłodowska-Curie -toimet) kehittämisessä ja tarjoamalla opiskelijoille ja tutkija-opiskelijoille mahdollisuus saada korkeatasoisia apurahoja ja stipendejä;

iii) tukemalla korkea-asteen koulutuksen strategisia yhteistyö- ja innovointikumppanuuksia, joihin voisi kuulua EU:n ja kolmansien maiden korkeakoulujen välisiä valmiuksien kehittämiseen tähtääviä kumppanuuksia.

2. Pyrkiä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa lisäämään eurooppalaisen korkea-asteen koulutuksen houkuttelevuutta ja tekemään tunnetuksi sen moninaisuutta kaikkialla maailmassa muun muassa

i) parantamalla laatua ja avoimuutta, edistämällä rajat ylittäviä laadunvarmistusmenetelmiä ja edistämällä tutkintojen, opintosuoritusten ja tunnustamisjärjestelmien vertailtavuutta kansainvälisen yhteistyön ja vuoropuhelun avulla;

ii) parantamalla akateemisen liikkuvuuden laatua tehostetulla korkea-asteen koulutusta koskevalla Erasmus-peruskirjalla, esimerkiksi antamalla korkeakouluille itsearviointiin ja seurantaan liittyviä ohjeita;

iii) edistämällä asiaankuuluvissa tapauksissa ja korkeakoulujen autonomiaa kunnioittaen uuden moniulotteisen ja kansainvälisen, korkeakoulujen vertailtavuutta helpottavan avoimuusvälineen (*U-Multirank*) käyttöä;

iv) tukemalla yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä ja alan kansallisten markkinointitoimistojen ja entisten opiskelijoiden yhdistysten kesken jakamalla tietoa sekä käynnistämällä ja koordinoimalla yhteisiä toimia, joiden tavoitteena on markkinoida Eurooppaa huippuluokan kohteena opiskelijoille ja tutkijoille, esimerkiksi opiskelijamessujen avulla ja suunnittelemalla yhteisiä markkinointivälineitä.

3. Edistää innovointiin ja kehitystyöhön liittyvää korkeakoulutusyhteistyötä EU:n ja sen globaalien kumppaneiden välillä muun muassa

i) käymällä kahden- ja monenvälistä politiikkavuoropuhelua keskeisten kansainvälisten kumppaneiden kanssa EU:n ulkoisten politiikkojen mukaisesti;

ii) tekemällä tunnetuksi Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituuttia ja sen osaamis- ja innovaatioyhteisöjä porttina kansainväliseen innovaatio-, tutkimus- ja korkeakoulutusyhteistyöhön, jolla voidaan tarttua yhteiskunnallisiin haasteisiin;

iii) tukemalla ja parantamalla näyttöön perustuvaa päätöksentekoa kansainvälisen koulutuksen alalla tutkimuksen, tilastotietojen keruun ja analysoinnin sekä asiantuntijoiden kanssa käytävän vuoropuhelun avulla.